Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Muistio

30.9.2026

VN/97/2026
VN/97/2026-MMM-81

Asiantuntijapyyntö; Ympäristövaliokunta perjantai 2.10.2026 klo 9.30, HE 175/2026 vp

HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Asiantuntijalausuntonamme koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027 esitämme maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta seuraavaa.

Pääluokan esittely ja keskeiset muutokset

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle ehdotetaan määrärahoja yhteensä 2 620,5 miljoonaa euroa, jossa on lisäystä 63,1 miljoonaa euroa eli noin 2 prosenttia verrattuna vuoden 2026 varsinaiseen talousarvioon.

Talousarvioesitys turvaa maatalouden keskeisten tukijärjestelmien rahoituksen ja vahvistaa investointien, tuotantopanosomavaraisuuden sekä maaseudun paikallisen varautumisen edellytyksiä. Ruokaa tuottavaan maatalouteen ei kohdisteta säästöjä.

Hallinnonalan määrärahoista käytetään maa- ja elintarviketalouteen 66 %, maaseudun kehittämiseen 19 %, luonnonvaratalouteen ja Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoitamiseen 7 %, hallintoon ja tutkimukseen 6 % sekä maanmittaukseen ja asunto-osakkeiden kirjaamiseen 2 %.

Luku	2026 TA, milj. €	2027 TAE, milj. €	Muutos, milj. €
30.01 Hallinto ja tutkimus	158,3	154,1	−4,2
30.10 Maaseudun kehittäminen	441,1	489,8	+48,7
30.20 Maa- ja elintarviketalous	1 725,5	1 741,2	+15,6
30.40 Luonnonvaratalous	176,6	185,2	+8,7
30.64 Metsähallitus	7,2	6,7	−0,5
30.70 Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen	48,8	43,6	−5,2
Yhteensä	**2 557,4**	**2 620,5**	**+63,1**

Maaseudun kehittämisen sekä maa- ja elintarviketalouden määrärahoista pääosa liittyy Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 toimeenpanoon Manner-Suomessa. Vuosi 2027 on suunnitelmakauden viimeinen vuosi. Toimenpiteiden määrärahat on budjetoitu CAP-suunnitelman rahoitussuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon pääministeri Orpon hallitusohjelman säästöt sekä se, että eräiden toimenpiteiden maksatukset jatkuvat vuosina 2028–2029. Vuosien väliset muutokset johtuvat suurelta osin maksatusten ajoituksesta.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Maa- ja metsätalousministeriö				
PL 30 00023 Valtioneuvosto	Hallituskatu 3 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja elintarviketalouden määrärahat kasvavat 15,6 miljoonalla eurolla 1 741,2 miljoonaan euroon. Kasvu johtuu pääosin luonnonhaittakorvausten (+9,0 milj. euroa) sekä ympäristökorvausten ja luonnonmukaisen tuotannon (+5,7 milj. euroa) määrärahoihin kohdistuvan hallitusohjelmasäästön toimeenpanon vuosijaksotuksesta sekä ruokaketjun kehittämisen (+3,0 milj. euroa) ja tuotantopanosomavaraisuuden (+1,0 milj. euroa) lisäyksistä. Ruokaviraston toimintamenot vähenevät 2,8 milj. euroa. Luvun määrärahoin parannetaan biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kestävää ja kilpailukykyistä kasvua, edistetään tuotantopanosomavaraisuuden kasvua sekä turvataan ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.

Maaseudun kehittämisen määrärahat kasvavat 48,7 miljoonalla eurolla 489,8 miljoonaan euroon. Kasvu johtuu pääosin CAP-suunnitelman mukaisista muutoksista alueellisen ja paikallisen maaseudun kehittämisen (+32,4 milj. euroa) sekä maatalouden aloittamis- ja investointiavustusten (+20,4 milj. euroa) määrärahoissa, joissa on huomioitu myös vuosien 2028–2029 maksatuksiin tarvittavat määrärahat. Lisäksi luvulle kohdistuvat paikallisten yhteisöjen varautumisen, kyläkauppatuen ja hevostalouden siltarahoituksen lisäykset. Korkotuen (−3,0 milj. euroa) ja luopumistukien (−2,0 milj. euroa) määrärahat pienenevät tarvearvion mukaisesti.

Luonnonvaratalouden ja Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien määrärahat kasvavat 8,2 miljoonalla eurolla 191,9 miljoonaan euroon. Kasvu johtuu pääosin maankäyttösektorin ilmastotoimista, eli metsitystuesta (+3,2 milj. euroa) ja metsälannoituksen edistämisestä (+2,5 milj. euroa), sekä metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman METSO (+1,0 milj. euroa) ja vaelluskalaesteiden poistoon tähtäävän NOUSU-ohjelman (+1,0 milj. euroa) lisärahoituksesta.

Hallinnon ja tutkimuksen määrärahat vähenevät 4,2 miljoonalla eurolla 154,1 miljoonaan euroon. Vähennys johtuu pääosin elintarvikeviennin edistämisen rahoituksen siirrosta toimenpiteitä toimeenpaneville momenteille sekä Luonnonvarakeskuksen toimintamenosäästöistä. Maanmittauksen ja asunto-osakkeiden kirjaamisen määrärahat vähenevät 5,2 miljoonalla eurolla 43,6 miljoonaan euroon toimintamenosäästöjen ja kiinteistötoimitusten tukemisen kertaluonteisen lisäyksen poistumisen vuoksi.

Julkisen talouden sopeuttaminen ja virastojen toimeenpanokyky

Maa- ja metsätalousministeriö jatkaa osallistumista julkisen talouden välttämättömään sopeuttamiseen. Säästöjä ei kuitenkaan kohdenneta ruokaa tuottavaan maatalouteen. Vuoden 2027 talousarvioesitys sisältää hallinnonalalla julkista taloutta vahvistavia toimenpiteitä yhteensä 182,2 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman tuottavuusohjelman ja muiden vaalikaudella päätettyjen toimintamenosäästöjen määrä on 36,3 miljoonaa euroa, jossa on kasvua 12,9 miljoonaa euroa vuoden 2026 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Keväällä 2026 päätetyt valtionhallinnon toimintamenoihin kohdistuvat lisäsäästöt on kohdennettu kokonaisuudessaan. Sopeuttamistoimien vaikutus kasvaa vuosittain, ja säästötaso toteutuu täysimääräisenä vuonna 2030.

Afrikkalainen sikarutto

Suomessa 30.7.2026 todettu afrikkalainen sikarutto lisää eläintautien torjunnan, valvonnan, varautumisen ja elinkeinovaikutusten hallinnan sekä villisikakannan pienentämisen rahoitustarpeita. Talousarvioesityksessä poistuvat vuoden 2026 kertaluonteiset torjuntalisäykset, yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa Ruokaviraston ja Luonnonvarakeskuksen toimintamenoista sekä valtionavustus- ja riistatalousmomenteilta. Näiltä osin on huomioitava vuoden 2026 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen ehdotetut kertaluonteiset lisäykset Ruokaviraston toimintamenoihin (momentti 30.20.01) ja Riistakeskuksen valtionapuun (momentti 30.40.50), jotka pitävät sisällään myös vuoden 2027 määrärahatarpeen. Eläinlääkintähuollon ja kasvintuhoojien torjunnan momentti 30.20.20 on arviomääräraha joten eläintautilain mukaiset korvaukset ja torjunnan välttämättömät menot voidaan maksaa myös määrärahan ylittyessä.

Hallitus on ilmoittanut varaavansa riittävät resurssit taudin torjuntaan ja hallintaan sekä arvioivansa taudin vaikutuksia alueen elinkeinoille ja aluetaloudelle vuoden 2027 täydentävässä talousarvioesityksessä ja ensimmäisessä lisätalousarvioesityksessä. Jatkovalmistelussa on tärkeää varmistaa, että torjuntatoimien, valvonnan, tutkimuksen ja elinkeinovaikutusten edellyttämä rahoitus voidaan osoittaa oikea-aikaisesti ajantasaisen tilannekuvan perusteella.

Ympäristövaliokunnan toimialaan liittyvät nostot talousarvioesityksestä

Ilmastolain toimeenpano: maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma ja ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma

- Ilmastolain mukaisten maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) ja kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman (KISS2030) valmistelun, toimeenpanon ja seurannan edellyttämiin tietotarpeisiin ja selvityksiin on käytettävissä 0,8 milj. euroa momentilla 30.40.22.

- Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman toimenpiteiden toimeenpanolle ei esitetä erillistä määrärahaa. Toimenpiteiden toteutus on perustunut pääosin hallinnonalojen virkatyöhön. Suunnitelman toimeenpanoon on haettu EU:n LIFE-rahoitusta vuosina 2025 ja 2026, mutta rahoitusta ei ole saatu.

- Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden toimeenpanolle ei esitetä erillisiä määrärahakohdennuksia. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimeenpanoa toteutetaan esimerkiksi metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän (METKA), Metsähallituksen omistajapoliittisten linjausten, kansallinen metsästrategia 2035:n (KMS2035) ja yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) toimeenpanon kautta. Näiden instrumenttien ensisijainen tavoite ei kuitenkaan ole maankäyttösektorin ilmastotoimien toimeenpano.

- Vuonna 2025 käynnistyneeseen Metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin toimeenpanoon esitetään lisärahoitusta. Vuosina 2025-2027 toteutettava toimenpidekokonaisuus kattaa metsien kasvutoimien ja päästövähennystoimien normiohjauksen, taloudellisen ohjauksen ja niitä tukevan informaatio-ohjauksen valmistelun ja toimeenpanon. Paketin toimeenpano vahvistaa metsien kasvua ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä tukee ilmastolain tavoitteiden saavuttamista sekä tukee kansallisen metsästrategian ja metsäalan vähähiilitiekarttojen toimeenpanoa.
    - Joutoalueiden metsitystukijärjestelmä esitetään otettavaksi uudelleen voimaan vuosiksi 2027-2029. Tukijärjestelmä pohjautuisi vuosina 2021-2023 voimassa olleeseen joutoalueiden metsitystukijärjestelmään. Tukea myönnettäisiin joutoalueiden, kuten maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden peltolohkojen ja turvetuotannosta poistuneiden suonpohjien metsittämiseen. Tukea myönnettäisiin yksityisille maanomistajille. Uuteen tukijärjestelmään ehdotetaan vuodelle 2027 määrärahaa 3,85 milj. euroa (mom. 30.40.47), jolla metsitystöitä pystytään toteuttamaan 2 200 hehtaarin alalla. Valtuutta ehdotetaan 7,959 milj. euroa, joka mahdollistaa ensi vuonna myönteisten tukipäätösten tekemisen 3 000 hehtaarin metsitysalalle.
    - Metsätalouden kannustejärjestelmässä (METKA, mom. 30.40.44) turvemaiden tuhkalannoitukseen ehdotettava lisämääräraha kasvaa 6 milj. euroon, missä lisäystä 2,5 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna. Turvemaiden tuhkalannoituksella voidaan lisätä puuston kasvua 1–3 kuutiometriä hehtaarilla vuodessa 20–30 vuoden ajan. Kivennäismailla metsän kasvatuslannoitus on taloudellisesti kannattavaa toimintaa ja sitä voidaan edistää markkinaehtoisesti mahdollisesti myös jakeluvelvoitteen joustomekanismin kautta.
    - Momentin 30.40.22 määrärahaan sisältyy kuluvan vuoden tapaan 0,7 milj. euron määräraha metsätuhojen ennaltaehkäisyn ja seurannan vahvistamiseen. Toimilla lisätään metsäalan toimijoiden ja metsänomistajien tietoa ja osaamista metsätuhoista sekä keinoista, joiden avulla niihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin voidaan varautua ja riskejä hallita ennakoivasti.

Metsien monimuotoisuuden toimenpideohjelma 2026–2040 (METSO)

- METSO-ohjelmaa toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön yhteistyönä. Metsänomistajien keskuudessa METSO-ohjelmalla on hyvä maine ja vapaaehtoiselle suojelun rahoitukselle on kysyntää. Vuoden 2027 talousarvioesityksessä momentille 30.40.45 määrärahaa esitetään METSO-ohjelman toimeenpanoon yhteensä 11,2 milj. euroa, missä lisäystä 1 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna. Määrärahasta kohdennetaan ympäristötukeen 9,7 milj. euroa ja luonnonhoitohankkeisiin noin 1,6 milj. euroa. Vuonna 2026 on otettu käyttöön uudet tulosperusteiset työlajit suon ennallistaminen ja lehdon luonnonhoito. Ensi vuonna on tulosperusteisia työlajeja on tarkoitus täydentää suojavyöhykkeen jättämisen työlajilla. Momentille ehdotetaan

myöntämisvaltuutta 2 milj. euroa näiden kokeiluluonteisesti toteutettavien tulosperusteisten tukien myöntöpäätöksiin.

- Vuonna 2027 määrärahalla voidaan toteuttaa METSO-toimenpiteitä noin 2 600 hehtaarin alueella. Kuluvalta vuodelta siirtynee ympäristötukihakemuksia ensivuodelle noin 5 milj. euron arvosta.
- METSO-periaatepäätöksen tavoitteena on edistää talousmetsien luonnonhoitotoimenpiteitä 35 000 hehtaarilla (metsätalouden ympäristötuella ja luonnonhoitohankkeilla) vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteeseen pääseminen edellyttäisi rahoituksen kolminkertaistamista nykytasosta
- Vuonna 2027 on tarkoitus rahoittaa momentilta 30.40.22 määrärahalla METSO-ohjelman valtakunnallisia luonnonhoidon kehittämishankkeita 0,43 milj. eurolla.

HELMI-elinympäristöohjelma

- Helmi-ohjelmaa toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön yhteistyönä.
- Ohjelman päätavoitteena on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa. Maa- ja metsätalousministeriön vastuulle kuuluvat suojelualueiden ulkopuolella muun muassa soiden ennallistaminen, lintuvesien ja –kosteikkojen kunnostukset ja hoito, perinnebiotooppien ja metsäisten elinympäristöjen kunnostukset ja hoito sekä pienvesi- ja rantaluonnon kunnostukset. Tavoitteena on myös edistää ekosysteemipalveluja, vesiensuojelua, hiilensidontaa sekä muuta ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista.
- Ohjelman toimeenpano tulee olemaan keskeinen osa Suomen toimia EU:n biodiversiteettistrategian toteuttamiseksi elinympäristöjen hoidossa ja ennallistamisessa.
- Vuoden 2027 talousarvioesitys sisältää määrärahaa Helmi-ohjelman toimeenpanoon noin 0,8 milj. euroa momentilla 30.40.45 ja 1 milj. euroa momentilla 30.40.50. Määrärahoilla toteutetaan yksityismaiden toimenpiteitä: soiden ennallistamista, vesien palauttamista suojelusoille, suojelualueiden ulkopuolisten lintukosteikkojen kunnostamista SOTKA-hankkeessa sekä linnuston rauhoitus- ja levähdysalueverkoston täydentämistä ja vieraspetojen torjuntaa ympäristöhallinnon kunnostamien lintuvesien ympäristössä yhteisrahoituksella ympäristöministeriön kanssa sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaa. Lisäksi kunnostetaan pienvesiä ja niiden lähivaluma-alueita suojelualueiden ulkopuolella.

Vaelluskalakantojen elvyttämisohjelma (NOUSU)

- NOUSU-ohjelma on ollut merkittävässä roolissa erityisesti uhanalaisten ja vaarantuneiden lohikalakantojemme elvyttämisessä.

- MMM:n vastuulla oleva ohjelma toteuttaa vaelluskalojen kulku- ja elinmahdollisuuksia parantavia virtavesihankkeita. Tärkeimpiä toimenpiteitä ovat vaellusteiden poistaminen tai niiden ohittaminen toimivin ohitusratkaisuin niissä kohteissa, missä esteiden poisto ei ole mahdollista. Nousu-ohjelma toteuttaa EU:n ennallistamisasetuksen virtavesitavoitteita jokien luonnollisen kytkeytyneisyyden palauttamiseksi. Ennallistamisasetuksen toimeenpano keskittyy ensisijaisesti käyttötarkoituksensa menettäneiden esteiden poistoon jokivesistöissä. Nousu-ohjelmasta on tuettu myös hankkeisiin ja teemaan liittyvää tutkimusta sekä joitain erilaisten ratkaisujen kehitystyöhön liittyviä pilottihankkeita, mm. poikasten alasvaelluksen toteutus- ja kehityshankkeita. Ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä aluetoimijoiden kanssa siten, että rahoitettavilta hankkeilta edellytetään vahvaa alueellista sitoutumista ja vähintään 50 %:n omarahoitusosuutta. Ohjelmaa rahoitetaan momentilta 30.40.31.
- Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ohjelman toteuttamiseen on käytettävissä määrärahaa 3 milj. euroa, missä lisäystä 1 milj. euroa kuluvan vuoden määrärahaan verrattuna.

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät

- Maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa olevien Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoitamiseen esitetään määrärahaa 6,651 milj. euroa momentille 30.64.50. Määräraha pienenee 0,5 milj. eurolla kuluvaan vuoteen verrattuna lähinnä valtiontalouden sopeutustoimien johdosta.

- Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien vuotuinen rahoitus tulee edelleen pienenemään tulevina vuosina valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja toimintamenosäästöjen takia. Hallitusohjelman mukaisesti tuottavuusohjelma koskee valtion virastoja sekä muita erikseen mainittuja julkisen sektorin toimijoita ml. Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä.

- Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien perusrahoitus on niukka lisääntyneisiin tehtäviin nähden. Tilanne on haasteellinen erityisesti erävalvonnassa, kalastuksen hoidon tehtävissä sekä digitaalisten palveluiden kehittämisessä ja ylläpidossa. Erävalvonnan tarvetta on lisännyt kävijämäärien voimakas kasvu Metsähallituksen ylläpitämissä luonto- ja virkistyskohteissa. Maa- ja metsätalousministeriön momentilta rahoitetaan myös ympäristöministeriön vastuulle kuuluvien kansallispuistojen erävalvonta. Uudet kansallispuistot ovat osaltaan lisänneet erävalvonnan tarvetta.

- Ympäristöministeriön ohjauksessa olevien Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien määrärahat ovat talousarvioesityksen momentilla 35.10.52.

Metsähallituksen liiketoiminta tuloutukset ja hakkuumäärät

Metsähallituksen liiketoiminta käsittää Metsähallituksen muun kuin tytäryhtiöissä olevan liiketoiminnan, esimerkiksi kiinteistöliiketoimintaa harjoittavan Kiinteistökehitys –vastuualueen. Metsähallituksen (emon) liiketoiminta on se kokonaisuus, jolle asetetaan vuosittaiset tulos- ja tuloutustavoitteet. Oman toimintansa lisäksi Metsähallituksen liiketoiminta saa tuloja tytäryhtiöistään, kuten Metsähallitus Metsätalous Oy:stä, joka maksaa vuosittain valtioneuvoston päättämää kiinteää käyttöoikeuskorvausta Emo-Metsähallitukselle yksinoikeudestaan valtion metsien käyttöön. Tämän korvauksen suuruus on tällä hetkellä 110 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi Emo-Metsähallitus saa tytäryhtiöiltään osinkotuottoja.

Hakkuumäärät valtion metsissä ovat viime vuosina jääneet alle Metsähallituksen kestävän hakkuusuunnitteen, missä on jo huomioitu Metsähallituksesta annetun lain mukaiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Niiden hakkuumahdollisuuksia vähentävä vaikutus on 2,1 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Vuonna 2025 valtion metsistä hakattiin 6,3 miljoonaa kuutiometriä ainespuuta. Suurin kestävä hakkuumäärä olisi ollut 6,7 miljoonaa kuutiometriä. Hakkuutavoitteet valtion metsien osalta määräytyvät osallistavassa alueellisissa luonnonvarasuunnitteluprosesseissa 5-vuotisille suunnittelukausille. Niitä ei määritellä markkinaehtoisesti tai määrätä ohjaavasta ministeriöstä. Suurin kestävä hakkuusuunnite saadaan alueellisten luonnonvarasuunnitelmien summana.

Metsähallituksen tuloutustavoite valtiolle on noussut kuluvan hallituskauden aikana 5 miljoonaa euroa vuodessa 120 miljoonasta 140 miljoonaan euroon. Tämän lisäksi Metsähallitukselle on päätetty kertaluonteisia lisätuloutuksia niin, että vuonna 2026 valtion kassaan maksetaan 148 miljoonaa euroa ja vuoden 2027 talousarvioesityksessä alustavaksi tuloutustavoitteeksi on asetettu 165 miljoonaa euroa. Tulevia tuloutustasoja linjataan seuraavalle hallituskaudelle laadittavissa Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa.

Vesiensuojelu

- Vesiensuojelua toteutetaan useilla eri keinoilla ja määrärahakohdennuksilla. Ao. momenteilta rahoitettavat toimenpiteet ovat usein monitavoitteisia, ja vesiensuojelutavoitteet ovat yksi saavutettavista hyödyistä. Tällaisia ovat mm. EU:n yhteisen maataloustukijärjestelmän keinot (CAP 2023-2027), vesistöjen käyttö ja hoito (30.40.21), vesistön ja vesiympäristön käyttöä koskevat avustukset (30.40.31), EMKVR-ohjelman mm. kalastuksen tuet (30.40.62) ja metsäluonnon hoitohankkeisiin sisältyvät vesiensuojeluhankkeet (30.40.45).
- Ravinnekierrätyksen tehostuminen vähentää merkittävästi vesistökuormitusta. Tätä tavoitetta tukevat talousarvioesityksen 2027 alkutuotannon tuotantopanosomavaraisuuden toimet (30.20.49).
    - Saaristomeriohjelman toteuttaminen sekä biokaasu-, lannankäsittely-, ravinnekierrätys- ja hiilensidontainvestointien vauhdittaminen, (TAE 20267: 1 milj. euroa
    - ravinnekierrätyksen edistäminen ravinnekiertotuella, (TAE 2027: 5 milj. euroa
    - ravinteiden kierrätyksen kehittämisohjelman tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä selvitykset (TAE 2027: 2 milj. euroa) ravinteiden kierrätyksen ja lannoitteiden huoltovarmuuden tiekartan valmistelu

Ravinnekiertotuella edistetään ravinteiden kierrättämistä ja kierrätyslannoitemarkkinoiden kehittymistä. Ravinteiden kierrätyksen kehittämisohjelman biokaasu-, lannankäsittely- ravinnekierrätys- ja hiilensidontainvestointien sekä ravinteiden kierrätystä ja lannoitteiden huoltovarmuutta edistävien tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä selvitysten kautta toteutetaan ravinteiden kierrätyksen ja lannoitteiden huoltovarmuuden tiekartan mukaisia toimenpiteitä. Investointeihin osoitettu määräraha on osa Saaristomeri-ohjelman toteuttamista

Ennallistamisasetus ja kansallinen ennallistamissuunnitelma

- EU:n ennallistamisasetus tuli voimaan 18.8.2024. Asetuksen toimeenpanoa varten laaditaan kansallinen ennallistamissuunnitelma, jossa muun muassa määritellään keinot asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö lähettivät luonnoksen Suomen kansalliseksi ennallistamissuunnitelmaksi lausunnolle 2.7.2026. Vastausaika päättyi 27.8.2026. Suomi lähettää ennallistamissuunnitelman luonnoksen EU:n komissiolle valtioneuvoston käsittelyn jälkeen. Komissio antaa suunnitelmasta palautteensa, minkä jälkeen Suomi viimeistelee suunnitelman.

- Ennallistamisen toimeenpanoon ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole tulossa erillistä EU-rahoitusta. Ennallistamistoimiin liittyen korostetaan mahdollisuutta hyödyntää laaja-alaisesti eri välineitä ennallistamistoimien rahoitukseen. Ennallistamisasetuksen toimeenpano edellyttänee olemassa olevien politiikkainstrumenttien ja ohjelmien (esim. METSO, HELMI, NOUSU, SOTKA) rahoituksen kasvattamista tulevina vuosina. Resurssitarpeita voi kohdentua esimerkiksi myös luontotiedon kehittämiseen ja informaatio-ohjaukseen. Tarpeet täsmentyvät ennallistamissuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon myötä. Luonnonvarakeskukselle on osoitettu yhden miljoonan euron pysyvä vuosittainen lisärahoitus (momentti 30.01.05), joka kohdennetaan nimenomaan ennallistamissuunnitelman valmistelun, toimeenpanon ja seurannan edistämiseen.

Metsäneuvos	Ville Schildt
Neuvotteleva virkamies	Jouni Tammi
Neuvotteleva virkamies	Riikka Knaapi

Liitteet
Jakelu

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Tiedoksi